ADS 2

Tomáš Turek

Přednáška 1

Vyhledávání v textu

- jak hledat nejdelší souvislý podřetězec

Značení

- Σ
  - abeceda (ABC...Z, {0,1}, UNICODE, české slova)
  - musí byt konečná a konstantní (předpokládáme že je menší, takže lze indexovat jako pole)
- Σ^*
  - množina všech řetězců
- $\alpha, \beta, \gamma, \ldots$
  - označení pro řetězec
- $x, y, z, \ldots$
  - označení pro jeden znak
  - budeme počítat s tím, že znak je stejný jako řetězec o délce 1
- $|\alpha|$
  - délka řetězce (počet znaků)
- ϵ
  - prázdný řetězec ($|\epsilon| = 0$)
- $\alpha\beta$
  - slepení řetězců (konkantenace, zřetězení)
- $\alpha[i]$
  - i-ty znak v α řetězci
- $\alpha[i : j]$
  - podřetězec, který je od i až po j-1 včetne
  - Pozorování: každý podřetezec je prefixem suffixu
  - $\alpha[: j]$ - prefix
  - $\alpha[i :]$ - suffix

Problém

- máme vstup

  - seno (σ), kde $S := |\sigma|$
  - jehla (ι), kde $J := |\iota|$
- a chceme výstup
  - $\{i|\sigma[i : i + J] = \iota\}$

Triviálni postup

- postupne zkoušet všechny znaky a pokud se shodne zkoušet další za ním (brute force)
- to bude trvat $\Theta(SJ)$
- *teoreticky by pokaždé když nenajdu, tak zahodím a pokračuji kde jsem zkončil, to ovšem nelze, protože se nenajde vše*

Inkrementalní alg

- Stav $\alpha :=$ jaký nejdelší prefixu ι, který je suffixem σ.
  - s tím že berem menší seno a postupně přidáváme poslední znaky
- Nový stav:
  1. ϵ to pokud x (nový znak) nefiguruje v jehle
  2. $\alpha' x$ suffix σx a ktomu je i prefix jehly (bez i s x) a smaozřejmě α je suffixem α
- Předvýpočet:
  - Zpětná fce - pro stav α: $Z(\alpha) :=$ nejdelší vlastní *($\alpha' \neq \alpha$)* α' suffix α, který je prefixem ι

KMP (Knuth, Morris, Pratt)

- využívá **Vyhledávacího automatu**
  - má dané stavy $(0, 1, \ldots, |\iota|)$
  - postupuje v grafu stavů
  - reprezentuje se řetězcem ι a polem $Z[0, \ldots, J]$
  - pro nakreslení grafu se používá jednoduchá cesta na ktere jsou vrcholy prefixy slova a hrany jsou dané písmena pro zvýšení prefixu, dále jsou zde zpětné hrany a ty jdou z každeho vrcholu a vede do vrcholu který má stejný suffix

```
graph LR;
    id0((0)) -- a --> id1((a)) -- b --> id2((b)) -- a --> id3((a)) -- p --> id4((p));
    id1 --> id0;
    id2 --> id1;
    id3 -- b --> id2;
    id3 --> id0;
```

Krok automatu

```
j := jehla
Krok(i, x): \\i - stav, x - nové písmenko
```

```
dokud j[i] != x:
    je-li i == 0: vrátit 0
    i <- Z[i]
vrátit i+1
```

Algoritmus hledání

```
s := seno
Hledej(s):
1. i <- 0
2. pro j = 0 ... |s|-1:
3.     i <- Krok(i, s[j])
4.     pokud i = J:
           ohlásit výskyt na j-J+1
```

- Tento postup ale spadne na konci protože nemám hranu z posledního stavu. To se dá vyřešit testem anebo prázdným vrcholem.
- **Lemma:** Hledej (σ) trvá v čase $\Theta(S)$.
  - dk.: #zpětných hran $\leq$ #dopředných hran $\leq$ S
    - dopředu se posouvám o jednu hranu pokaždé a dozadu minimálně o jednu, takže se nemůže stát abych se cyklil dozadu
- Pozorování: Pokud α je stav a pustíme automat na vstup $\alpha[1 :]$, pak zkončíme na stavu $Z(\alpha)$ (neboli zpětná funkce).

Konstrukce automatu: (toto trvá $\Theta(J)$)

```
j := jehla
1. Z[0] <- 0, Z[1] <- 0
2. i <- 0
3. pro k = 2, .., J:
4.     i <- Krok(i,j[k-1])
5.    Z[k] <- i
```

Bootstrapping - sám sebe konstrujuje.

- **Věta:** KMP najde všechny výskyty v čase $\Theta(S + J)$.

Obecněji

- jehly $\iota_1, \iota_2, \ldots, \iota_n$ o délkách $J_1, J_2, \ldots, J_n$
- seno σ o délce S
- chceme: $\{(i, j) | \iota_i = \sigma[i : j + |\iota_i|]\}$
- čas $\Theta(S + \sum_i J_I + V)$, kde V je počet výskytu
- idea:
  - budeme místo grafu používat trie
  - musíme ale najít i ostatní slova a tak budeme využívat zkratky

---

Přednáška 2

Aho - Corasickova algoritmus

- $\iota_1 \ldots \iota_n$ - jehly
- σ seno
- stavy jsou prefixy všech jehel
- hrany:
    1. dopředná
        - posunutí o jeden znak v prefixu
    2. zpětná
        - $\alpha \to$ nejdelší vlastní suffix řetězce α, který je stavem
    3. zkratka
        - $\alpha \to$ nejbližší koncový stav po zpětných hranách

Reprezentace automatu

- vybudovaná trie
- stavy očíslujeme, $0 =$ kořen (ϵ)
- Properties (mohou byt i prázndé):
    - `Slovo(i)` := která jehla končí ve stavu `i`
    - `Zpět(i)` := kam vede zpětná hrana ze stavu `i`
    - `Zkratka(i)` := kam vede zkratka ze stavu `i`
    - `Dopředu(i, x)` := kam vede dopředná hrana ze stavu `i` pro písmeno `x`

Krok automatu

```
Krok(s,x): // s - stav, x - znak
Dokud Dopředu(s,x) = null
    Pokud s = kořen, vrátíme s
    s <- Zpět(s)
Vrátíme Dopředu(s,x)
```

Hledání jehel

```
s := seno
j := jehla
Hledej(s)
s <- kořen
Pro i = j ... S-1:
    s <- Krok(s, s[i])
    t <- s
    Dokud t != null
        Je-li Slovo(t) != null
```

```
        vyhlásit výskyt
    t <- Zkratka(t)
```

- **Lemma:** Hledej běží v čase $O(S + \#$ výskytů $)$.
  - Dk: S je jako u KMP, a vždy jednou zkontrolujeme výskyt (to se schová do S) a potom opakujeme pokud je vícero výskytů.

Konstrukce automatu

- bude se postupovat po vrstvách (jako BFS)

```
j := jehla
Konstrukce(j...j):
1. Vybudujeme trii pro j...j
            -> dopředné hrany
            -> r = kořen
2. Zpět(r) = null, Zkratka(r) = null
3. Zpět(s) = r, Zkratka(s) = null pro s syny r
4. F <- fronta se syny kořene
5. Dokud F != empty
6.     v <- Dequeue(F)
7.     Pro s syny v:
8.         z <- Zpět(v)
9.         Zpět(s) <- Krok(z, písmeno na hraně vs)
10.        s <- Enqueue(F)
11.        Pokud Slovo(z) != 0
12.            Zkratka(s) <- z
13.        Jinak
14.            Zkratka(s) <- Zkratka(z)
```

- **Lemma:** Konstrukce běží v čase $O(\sum_i J_i)$
  - Dk: Trie se buduje v tomto čase a BFS trvá lineárně na počtu hran a vrcholů, což je teď prakticky stejné číslo.
- **Věta:** Nalezení všech jehel v seně trvá $O(S + \#$ výskytů $+ \sum_i J_i)$.

Robinův-Karpův algoritmus

- řešení problému pomocí hešovací funkce
- jednoduše na začátku zpočítat hash jehly a pak postupně počítat hashe pro všechny podřetězce
  - protože se budou dát lehce přepočítat, tak to nebude trvat tak dlouho, ale lineárně se projde přes seno
  - $h(x_0, x_1, \dots x_{J-1}) := (x_0 p^{J-1} + x_1 p^{J-2} + \dots + x_{J-1} p^0) \ mod \ H$
  - pro přepočítání $h(x_1, x_2, \dots x_J) = (h(x_0, x_1, \dots x_{J-1}) - x_0 p^{J-1}) \cdot p + x_J p^0$
  - lze videt, že se to dá stihnout v konstantním čase

Algoritmus:

```
s := seno
j := jehla
0. Zvolíme p ze Z_h náhodně
1. c <- h(j), a <- h(s[:J]), p^J
2. Pro 0, ..., S-J:
3.     Pokud a = c && s[i:i+J] = j, tak nahlásit výskyt
4.     a <- (ap - s[i] + s[i+1]) mod H
```

Složitost

1. režie + počítaní hashů $O(S)$
2. skutečné výskyty $O(J \cdot V)$, kde V je počet výskytů
3. falešné výskyty
    - pro ideální hešovací fci Pr[falešný výskyt] $= \frac{1}{H}$, průměrný čas $O(\frac{\mathrm{SJ}}{\mathrm{H}})$

- Pak celkově je to součet, ale hashovací funkce není ideální.

Něco k polynomům.

- $P(x) := p_0 x^0 + p_1 x^1 + \cdots + p_{n-1} x^{n-1}$
- **Lemma:** Pokud $x_1, \ldots, x_k$ jsou všechny kořeny polynoů P, pak: $P(x) = (x - x_1)(x - x_2) \ldots (x - x_k) Q(x)$, kde Q je polynom bez kořenu.
    - Důsledek: Polynom stupně d ma nejvýš d kořenů.
- **Lemma:** Nechť P, Q jsou polynomy stupně $< n$, $x_1 \ldots x_n$ navzájem různá čísla, tak že $\forall i : P(x_i) = Q(x_i)$. Potom $P \equiv Q$.
    - Dk: Když se vezme $R := P - Q$, tak $\forall i R(x_i) = 0$, potom $R \equiv 0 \implies P \equiv Q$.
- Jak je to doopravdy s hashem.
    - $P(r) = h(\iota)$
    - $Q(r) = h(\sigma[i : i + J])$
    - Pravděpodobnost že $P(r) = Q(r)$ je $\frac{J}{H}$.

Přednáška 3

Toky v sítích

- máme orientovaný (symetrický) graf
- **Df:** Síť se skládá z:
    - $G(V, E)$ orientovaný graf
    - $z, s \in V$ zdroj a spotřebič (stok)
    - $c : E \to \mathbb{R}_0^+$ kapacity hran
- **Df:** Tok je $f : E \to \mathbb{R}_0^+$, tak že
    1. $\forall e \in E : f(e) \leq c(e)$
    2. $\forall v \in V v \neq s, z : f^\Delta(v) = 0$ - Kirchhoffův zákon

- $f^+(v) = \sum_{uv \in E} f(uv)$ - přítok
- $f^-(v) = \sum_{vw \in E} f(vw)$ - odtok
- $f^\Delta(v) = f^+(v) - f^-(v)$ - přebytek
- **Df:** $|f| = f^\Delta(s)$ - velikost toku
  - Pozorování: $f^\Delta(s) = -f^\Delta(z)$
    - Díky tomu že $0 = \sum_v f^\Delta(v) = f^\Delta(s) + f^\Delta(z)$. Každá hrana přispěje jednou kladně a jednou záporně.
- Existuje max tok? To si dokážeme pomocí algoritmu, který ho najde.

Fordův-Fulkeronův algoritmus

- Vychází z primitivního principu nalezení nějaké cesty, která zlepší velikost toku.
- **Df: Rezerva** hrany uv je $r(uv) = c(uv) - f(uv) + f(vu)$.
  - Je to vlastně součet toho co jde po směru (první dva prvky) a co jde proti směru.

Algoritmus:

```
f <- 0
Dokud existuje P nenasycená cesta z->s:
  epsilon <- min r(e), e in P
  pro vsechny uv in P:
    delta <- min(epsilon, f(uv))
    f(v,u) <- f(v,u) - delta
    f(u,v) <- f(u,v) + epsilon - delta
```

Konečnost:

1. Pro celočíselné kapacity: ANO
2. Pro racionální kapacity: ANO
3. Obecně ale NE

Věta (Edmons a Karp):

- Pro nejkratší nenasycenou cestu je počet iterací $O(nm)$.
  - Potom F-F běží v $(O(nm^2)$.
- **Df:** Pro $A, B \subseteq V$ je $E(A,B) := \{a, b \in E | a \in A, b \in B\} = E \cap (A \times B)$.
- **Df:** Elementární řez := $E(A,B)$ pro jakékoliv $A, B \subseteq V$, $A \cup B = V$, $A \cap B = \emptyset$, $z \in A, s \in B$.
  - $f(A,B) := \sum_{e \in E(A,B)} f(e)$ je kapacita řezu
  - $f^\Delta(A,B) = f(A,B) - f(B,A)$
  - Pozorování $f^\Delta(A,B) = |f|$, protože $f^\Delta(A,B) = \sum_{v \in B} f^\Delta(v) = f^\Delta(s) = |f|$.

Lemma:

- $\forall f$ tok, $\forall E(A,B)$ řez $|f| \leq c(A,B)$.
  - Protože $f^{\Delta}(A,B) = f(A,B) - f(B,A)$, kde $f(A,B) \leq c(A,B)$ a $-f(B,A) \leq 0$.

Situace po zastavení F-F

- graf se mi rozdělí na dvě části a z té první do druhé vedou hrany které jsou nasycené a zpětné hrany mají nulu
- přesněji to je pak $A := \{v | \exists$ cesta ze z do v po hranách s $r > 0\}$ a $B := V \setminus A$
- Kdyby z A do B vedly hrany s $f < c$ tak, by se dala cesta prodloužit do B.
- Tohle se také dá použít pro sestrojení minimálního řezu.

Df: Párování v grafu $G = (V,E)$ je $F \subseteq E$ takové, že $\forall e, f \in F : e \cap f = \emptyset$.

Největší párování v bipartitních grafech

- Přidáme vrcholy z, s a pak napojíme z na vrcholy levé partity a nasměrujem daným směrem, pak všechny hrany z levé partity zorientujeme do pravé partity a z té povedou hrany do s. A $\forall e : c(e) = 1$.
- Pak budeme hledat největší celočíselný tok f. Následně pak párování budou hrany původního grafu s $f = 1$.
- MAX tok $\Leftrightarrow$ největší párování.

Věta:

- $\forall e \in E : c(e) \in \{0,1\}$ pak F-F algoritmus doběhne v čase $O(nm)$.

Důkaz:

- Protože každou iterací zvětšíme tok o jedna max o 2. A celkově je MAX tok omezený na n kvůli řezu ze zdroje.

Df: Čistý tok f^* k toku f: $f^*(u,v) := f(uv) - f(vu)$.

- Pozorování:
  1. $f^*(uv) = -f^*(vu)$
  2. $f^*(uv) \leq c(uv)$
  3. $\forall v \in V, v \neq z, s : f^{\Delta}(v) = 0$ pro $f^{\Delta}(v) := \sum_{uv \in E} f^*(uv)$.

Lemma:

- Každá funkce $g := E \to \mathbb{R}$ splňující 1. 2. 3. $\exists f$ tok $g = f^*$.

Důkaz:

- BÚNO $g(uv) \geq 0$ pak $f(uv) = g(uv)$ a $f(vu) = 0$.

Pozorování: $r(uv) = c(uv) - f^*(uv)$

Přednáška 4

- $-c(vu) \leq f^*(uv) \leq c(uv)$
- $r(uv) = c(uv) - f(uv) + f(vu)$ takže $r(uv) = c(uv) - f^*(uv)$

DF: K síti $S = (V, E, z, s, c)$ a toku f definujeme sít rezerv $R(S, f) = (V, E, z, s, r)$.

Lemma Z (o zlepšování):

- Necht f je tok v síti S a g je tok v $R(S, f)$ pak existuje f' tok v S takový, že $|f'| = |f| + |g|$ (lze sestrojit v $O(m)$).

Důkaz:

- $f'^* := f^* + g^*$ kde $g^* \leq c - f^*$ tudíž celkově $f^* + g^* \leq c$.

Df: Tok g je blokující $\equiv \forall P$ cesta ze z do $s \exists e \in P : g(e) = c(e)$.

Df: Síť je pročištěná (vrstvenná) $\equiv$ všechny vrcholy a hrany leží na nejkratších cestách ze z do s.

Dinicův algoritmus

```
1. f <- 0
2. Opakujeme:
3.   R <- síť rezerv R(S,f), smažeme hrany s r=0
4.   l <- délka nejkratší zs cesty v R, pokud nekonečno konec
5.   Pročistíme R
6.   g <- blokující tok v R
7.   Zlepšíme f pomocí g
```

- tato fáze trvá $O(nm)$

Lemma K (korektnost):

- Když se algoritmus zastaví f je maximální tok.

Důkaz:

- $\nexists$ nenasycená cesta ze z od s.

Čištění sítě

```
1. BFS ze z -> rozdělení do vrstev
2. Smažeme vrstvy z a s
3. Smažeme hrany zpět/uvnitř vrstvy
```

```
4. F: fronta <- {v|out-deg(v) = 0, v not s}
5. Dokud F není prázdná:
6.   Vybereme v z F
7.   Smžeme v a hrany do něj
8.   Klesneli nějaký out-deg(v) na 0, tak ji přidáme do F
```

Blokující tok

```
1. g <- 0
2. Dokud existuje P cesta ze z do s:
3.   esilon <- min c(e) - g(e), e in P
4.   pro vsechny e in P: g(e) <- g(e) + epsilon
5.   kdykoliv je g(e) = c(e) smažeme e
6.   dočistíme sít (čištění 4-8)
```

- celkem tohlej e $O(n)$

Lemma S (složitost):

- 1 fáze trvá $O(nm)$

Lemma C (o délce cest):

- Mezi fázemi vzroste l aspon o 1.
- Důsledek je že počet fází je $\leq n$.

Důkaz:

- Hrany se nejenmo mažou ale i přidají se jakožto s opačnou rezervou. Nové cesty mají aspoň l+2 hran.

Věta:

- Dinicův algoritmus najde maximální tok v čase $O(n^2 m)$.

Df: Vlna v síti je $f : E \to \mathbb{R}_0^+$ taková, že:

1. $\forall e f(e) \leq c(e)$
2. $\forall v \neq z, s : f^{\Delta}(v) \geq 0$

Df: Převedení přebytku z v do w, přičemž $f^{\Delta}(v) \geq 0$, $r(vw) \geq 0$:

- $\epsilon \leftarrow \min(f^{\Delta}(v), r(vw))$
- $f^*(vw) \leftarrow f^*(vw) + \epsilon$
- Pozorování: $r(uv)$ klene $f^{\Delta}(v)$ klesne a $f^{\Delta}(w)$ vzroste a to vše o ϵ

Df: Výška je $h : V \to \mathbb{N}$.

Přednáška 5

Převedení z u do v, kde:

1. $f^\Delta(v) > 0$
2. $r(uv) > 0$
3. $h(u) > h(v)$

Goldbergův algoritmus

```
1. všechny vrcholy v: h(v) <- 0 h(z) <- n
2. všechny hrany e: f(e) <- 0
   všechny vrcholy zv: f(zv) <- c(zv)
3. Dokud existuje u (není z ani s) delta-f(u) > 0:
4.   pokud existuje uv hrana: r(uv) > 0, h(u) > h(v)
5.     převedeme po uv
6.   jinak:
7.     h(u) <- h(u) + 1
```

Invariant A (základní)

1. f je vlna
2. $\forall v h(v)$ neklesá
3. $h(z) = n, h(s) = 0$
4. $\forall v \neq z : f^\Delta(v) \geq 0$

- Spád hrany $uv := h(u) - h(v)$.

Invariant S (o spádu)

- Pokud $r(uv) > 0$, pak $h(u) - h(v) \leq 1$.

Lemma K (o korektnosti)

- když se algoritmus zastaví f je maximální tok.

Důkaz:

1. f je tok - zastaví až je splněn Kirchhofův zákon
2. není-li f max, $\exists$ nenasycená cesta ze z do s
    - cesta překonává spád n, má max $n-1$ hran, tudíž existuje hrana o spádu > 1 což je ve sporu s Inv. S

Invariatn C (cesta)

- Pokud $f^\Delta(u) > 0$ pro $u \neq z, s$ pak $\exists$ nenasycená cesta z u do z.

Důkaz:

- Všechny vrcholy z u do kterých vede nenasycená cesta. Pak přes sečtení lze vidět, že součet bude záporný. Potom to ale znamená, že protože přebytek u je kladný tak musí být aspoň jeden záporný a to je z.

Invariant V (výška)

- $\forall v : h(v) \leq 2n$

Lemma Z (o zvedání)

- Počet zvednutí $\leq 2n^2$.

Df: Převedení na hraně uv je:

$$\begin{cases} \text{nasycené } \equiv r(uv) \text{ klesne na } 0 \\ \text{nenasycené } \equiv \text{ jinak} \to f^{\Delta}(v) \text{ klesne na } 0 \end{cases}$$

lemma S (syté)

- Počet nasycených převedení je $\leq nm$.

Důkaz:

- Uvažme hranu uv
- mezi dvěma nasycenými převedeními hrany uv se u zvedne aspoň dvakrát
- kvůli Inv. V nastane tudíž maximálně n-krát

lemma N (nenasycené převedení)

- Počet nenasycených převedení je $O(n^2 m)$.

Důkaz:

- Pomocí potenciálu $\Phi := \sum_{v \neq z,s : f^{\Delta}(v) > 0} h(v)$
- Potom:
  1. $\Phi \geq 0$
  2. $\Phi_{\text{start}} = 0$
  3. zvednutí: $\Delta\Phi = +1$
     - za všechna pak $\Delta\Phi \leq 2n^2$
  4. syté př.: $\Delta\Phi \leq 2n$
     - za všechna pak $\Delta\Phi \leq 2n^2 m$
  5. nenasycené př. $\Phi \leq -1$
     - protože 1. tak nanejvýš $2n^2 + 2n^2 m$ krát $\in O(n^2 m)$

Implementace

- $S :=$ seznam $v \neq z, s : f^{\Delta}(v) > 0$
- $\forall v : H(v) :=$ seznam $vw \in E : r(vw) = 0$ & $h(v) - h(w) \geq 1$

Čas:

- výběr vrcholu a harny: $O(1)$
- převedení $O(1)$ -> $O(nm + n^2m)$
- zvednutí $O(n)$ -> $O(n^2)$
- celkem $O(n^2m)$

Přednáška 6

Lemma N'

- V Goldbergově algoritmus s výběrem nejvyššího vrcholu je počet nenasycených převedení $O(n^3)$.

Důkaz:

- $H := \max\{h(v) | f^\Delta(v) > 0, v \neq z, s\}$
- Fáze končí změnou $H \Rightarrow$ buď zvýšení o 1 $O(n^2)$ nebo snížení $O(n^2)$.
- takže celkově je počet fází $(O(n^2)$
- Počet NP během 1 fáze $\leq n$

Lemma N"

- Počet NP je $O(n^2\sqrt{m})$.

Algebraické algoritmy

Polynomy

$$P(x) := \sum_{j=0}^{n-1} p_j x_j$$

- n je velikost polynomu
- normalizace: $p_{n-1} \neq 0$
- $\deg(P)$ stupeň $\max j : p_j \neq 0$ (nulový polynom: $\deg(P) = -1$)

Násobení polynomů

- $P(x) \cdot Q(x) = R(x)$

$$\left(\sum_{j=0}^{n-1} p_j x^j\right)\left(\sum_{k=0}^{m-1} p_k x^k\right) = \sum_{j,k} p_j q_k x^j x^k = \sum_{t=0}^{m+n-2}\left(\sum_{j=0}^{t} p_j q_{t-j}\right) x^t$$

- tohle vede na časovou složitost $O(n^2)$
- $\deg(PQ) = \deg(P) + \deg(Q)$

- konvuluce je když se postaví polynomy oproti sobě se začátky a postupně se posouvají a násobí, nebo-li jak je napsaná poslední suma
- Rovnost polynomů
  1. $\equiv$ identická - stejné koeficienty po normalizaci
  2. reálná funkce - $\forall x : P(x) = Q(X)$

  - ekvivalentní definice

Lemma

- Nechť P a Q jsou polynomy stupně max d a $\alpha_0 \dots \alpha_d$ jsou navzájem různá čísla. Potom $(\forall j : P(\alpha_j) = Q(\alpha_j)) \Rightarrow (P \equiv Q)$.

Lemma

- Nechť P je polynom stupně $d \geq 0$. Potom $\exists$ nejvýše d čísel (kořeny) α takové, že $P(\alpha) = 0$.

Důkazy:

- $P(X) = (x - \alpha)Q(x)$
- $R \equiv P - Q$
- $R(x_j) = P(x_j) - Q(x_j) = 0 \Rightarrow R \equiv 0, P \equiv Q$
- P polynom velikostu $n \Rightarrow$ deg $< n$
- Když $p_0 \dots p_{n-1}$ jsou koeficienty tak si pevně zvolím $x_0 \dots x_{n-1}$ navzájem různých. Potom $(P(x_0) \dots P(x_{n-1}))$ je graf.

Plán algoritmu

```
1. Doplníme k P,Q nulové koeficienty tak, abyl horních n/2 koef. byly 0
2. Zvolíme x(0) ... x(n-1)
3. (P(x(0)) ... P(x(n-1)))
   (Q(x(0)) ... Q(x(n-1)))
4. (R(x(0)) ... R(x(n-1))): R(x(j) = P(x(j)) Q(x(j))
5. Najdeme koeficienty R
```

- 1. a 4. umíme triviálně v $O(n)$ akorát 3. a 5. ne

Idea Rozděl a panuj

- Polynom si rozdělíme na dvě části a ty budou vždy sobě opačné ($x_j = -x_{n/2+j}$).
- Pak si polynom P rozdělím na dva poloviční polynomy L, S jakožto lichý a sudý.

- L bude mít liché stupně a S sudé. Potom $P(X_j) = S(x_j^2) + x_j L(x_j^2)$ a $P(-X_j) = S(x_j^2) - x_j L(x_j^2)$.
- Klasické rozdělení na dvě části poloviční velikosti. Takže $T(n) = 2T(n/2) + \Theta(n)$ což je $T(n) = \Theta(n \log n)$
- Bohužel tohle nelze, prootže nelze v $\mathbb{R}$ takhle dělit polynom na dvě půlky s těmito vlastnostmi.

Opakování Komplexních čísel

- Definice $\mathbb{C} = \{a + bi | a, b \in \mathbb{R}\}$
- Sčíčtání: $(a + bi) \pm (p + qi) = (a \pm p) + (b \pm q)i$
- Násobení: $(a + bi)(p + qi) = ap + (aq + bp)i + bqi^2 = (ap - bq) + (aq + bp)i$
  - Pro $\alpha \in \mathbb{R} : \alpha(a + bi) = \alpha a + \alpha bi$
- Komplexní sdružení: $\overline{a + bi} = a - bi$
  - vlastnosti: $\overline{\overline{x}} = x, \overline{x \pm y} = \overline{x} \mp \overline{y}, \overline{xy} = \overline{xy}, x\overline{x} \in \mathbb{R}$
- Absolutní hodnota: $|x| = \sqrt{x\overline{x}}$, takze $|a + bi| = \sqrt{a^2 + b^2}$
  - pro $\alpha \in \mathbb{R} : |\alpha x| = |\alpha||x|$
- Dělení: $x/y = (x\overline{x})/(y\overline{y})$
- Geometricky přiřadíme $a + bi$ bod v $\mathbb{R}^2, (a, b)$.
- Tedy $|x|$ je vzdálenost bodu od $(0, 0)$. Pokud $|x| = 1$ jsou čísla na jednotkové kružnici. (Komplexní jednotky)
- Goniometrický tvar: $x = |x|(\cos\varphi(X) + i \sin\varphi(x))$. Kde číslu $\varphi \in [0, 2\pi))$ říkame argument čísla x.
- Eulerova formule: $e^{i\varphi} = \cos\varphi + i \sin\varphi$.

Přednáška 7

Df: Číslo ω je primitivní n-tá odmocnina z $1 \equiv \omega^n = 1 \;\&\; \omega^1, \ldots, \omega^{n-1} \neq 1$.

- Pozorování: $e^{\frac{2\pi i}{n}} = \omega$ je primitivní, $e^{\frac{-2\pi i}{n}} = \omega^{-1} = \overline{\omega}$ je také

Vlastnosti:

1. $\omega^1, \ldots, \omega^{n-1}$ jsou navzájem různé
   - kdyby $\omega^j = \omega^k$ pro $0 \leq k \leq j \leq n$, tak $1 = \frac{\omega^k}{\omega^j} = \omega^{k-j}$ a $0 \leq k - j \leq n$
2. Pokud n je sudé, pak $\omega^{n/2} = -1$
   - $(\omega^{n/2})^2 = \omega^n = 1$

Záchrana algoritmu

- Volíme $\mathbf{x} = (\omega^0, \omega^1, \ldots, \omega^{n-1})$
  - potom $\omega^{n/2+j} = \omega^{n/2} \cdot \omega^j = -\omega^j$.

FFT (Fast Fourier transformation)

Vstup:

- $n = 2^k, \omega$ primitivní $\sqrt[n]{1}$
- $(p_0, \ldots, p_{n-1})$ koeficienty polynomu

Výstup:

- $(y_0, \ldots, y_{n-1})$ takové, že $y_j = P(\omega^j)$

Algoritmus

```
1. pokud n = 1: vrátíme y_0 = p_0
2. (s_0 ... s_n/2-1) <- FFT(n/2, omega^2, (p_0, p_2, ... , p_n-2))
   (l_0 - l_n/2-1) <- FFT(n/2, omega^2, (p_1, p_3, ... , p_n-1))
3. Pro j = 0 ... n/2-1:
     y_j <- s_j + omega^j l_j
     y_n/2+j <- s_j - omega^j l_j
```

- to už je v čase $\Theta(n \log n)$

Diskrétní Fourierova transformace (DFT)

- Je $\mathcal{F} : \mathbb{C}^n \to \mathbb{C}^n$ takové, že $\mathbf{x} \to \mathbf{y}$, kde $\forall j : y_j = \sum_{j=0}^{n-1} x_j \omega^j$ přičemž ω je pevně zvolená primitivní $\sqrt[n]{1}$.
- $\mathcal{F}(p_0, \ldots, p_{n-1}) = (p(\omega^0), \ldots, p(\omega^{n-1}))$
- $\mathcal{F}(\mathbf{x}) = \Omega\mathbf{x}$, kde $\Omega_{jk} = \omega^{jk}$

$$\left(\Omega\overline{\Omega}\right)_{jk} = \sum_{t=0}^{n-1} \Omega_{jt}\overline{\Omega_{tk}} = \sum_t \omega^{jt}\overline{\omega^{tk}} = \sum_t \omega^{jt}\overline{\omega}^{tk} =$$

$$= \sum_t \omega^{jt}\omega^{-tk} = \sum_t \omega^{jt-tk} = \sum_t \omega^{t(j-k)} = \sum_t (\omega^{j-k})^t =$$

$$\begin{cases} j = k : \sum_t 1^t = n \\ j \neq k : \frac{(\omega^{j-k})^n - 1}{\omega^{j-k} - 1} = \frac{(\omega^n)^{j-k} - 1}{\omega^{j-k} - 1} = 0 \end{cases}$$

Důsledky:

- $\Omega^{-1} = \frac{1}{n} \cdot \overline{\Omega}$
- $\mathcal{F}_\omega^{-1}$ spočítáme jako $\mathcal{F}_{\overline{\omega}}/n$
- Tudíž lze opět použít FFT.
- $\Rightarrow$ násobení polynomů v $\Theta(n \log n)$

Věta

- Nechť $x \in \mathbb{R}^n$ a $y \in \mathcal{F}(x)$. Potom $y_j = \overline{y_{n-j}}$ pro všechna j.

Důkaz:

$$\overline{y_j} = \overline{\sum_k x_k \omega^{jk}} = \sum_k \overline{x_k}\,\overline{\omega^{jk}}$$

$$\overline{\omega}^{jk} = \omega^{-jk} = (\omega^{-j})^k = \omega^{(n-j)k}$$

$$\sum_k \overline{x_k}\,\overline{\omega^{jk}} = \sum_k x_k \omega^{(n-j)k} = y_{n-j}$$

Škálování přes sin **a** cos

- $\Re(x_j)$ je koeficient u $\cos(jx)$
- $\Im(x_j)$ je koeficient u $\sin(jx)$
- $\Im(x_0) = 0$
- $\Re(x_0)$ je additivní konstanta
- $\Im(x_{n/2}) = 0$
- $\Re(x_{n/2}) = \cos \frac{n}{2} x$

Přednáška 8

Paralelní algoritmy

- Σ je konečná abeceda (většinou je to binární abeceda)
- Pak tady jsou hradla s aritou k je to $f : \Sigma^k \to \Sigma$. Kreslí se jako krabička s k vstupy a jedním výstupem.
- Pro $\Sigma = \{0, 1\}$
  1. $k = 0$ **nulární**: 0, 1
  2. $k = 1$ **unární**: identita, negace
  3. $k = 2$ **binární**: AND, OR, XOR

Hradlová síť

- Také se označuje někdy jako Kombinační obvod nebo Booleovský obvod.
- Vrcholy
  - vstupy
  - výstupy
  - hradla (funkce s aritou)
- Hrany
  - vstup $\deg^{in} = 0$
  - výstup $\deg^{in} = 1$ a $\deg^{out} = 0$
  - hradla $\deg^{in} =$ arita a $\deg^{out} > 0$
- graf je **DAG**
- Počítá se v taktech:
  - $t = 0$ výstup vydají vstupní porty a nulární hradla
  - $t > 0$ výstup vydají hradla, kter á mají všechny vstupy definované
- Takhle se dá roxdělit síť na vrstvy.

- V_i = vrcholy, které vydají v čase i výstup.
- *čas* je **počet vrstev**
- *prostor* je **počet hradel**
- obecně chceme čas $O(\log^k n)$

Příklad Majorita:

```
graph LR;
    id1(a) --> id1a(&);
    id2(b) --> id1a;
    id3(c) --> id2a(&);
    id2 --> id2a;
    id1 --> id3a(&);
    id3 --> id3a;
    id1a --> id1b(or);
    id2a --> id1b;
    id1b --> id2b(or);
    id3a --> id2b;
    id2b --> res(x);
    subgraph V0
        id1; id2; id3;
    end
    subgraph V1
        id1a; id2a; id3a;
    end
    subgraph V2
        id1b;
    end
    subgraph V3
        id2b;
    end
    subgraph V4
        res;
    end
```

Sčítání

- Tady budeme využívat přenosy $c_0, \ldots c_n$, kde c_i je přenos z $(i-1)$ do i-tého řádu.
- Pak to vlastně je $z_i = x_i \otimes y_i \otimes c_i$.
- Jednoduchý postup by vedl na hloubku = velikost = $\Theta(n)$.

Chování bloku $f : c_{in} \to c_{out}$

	značka	p	q
identita	$<$	1	*
konst 0	0	0	0

	značka	p	q
konst 1	1	1	1

1-bit blok:

x\y	0	1
0	0	$<$
1	$<$	1

Takže to je $p = x \otimes y$ a $q = x$.

Vštší bloky za sebou:

H\L	0	1	$<$
0	0	0	0
1	1	1	1
$<$	0	1	$<$

Tady to pa kje $p_B = p_H \,\&\, p_L$ a $q_B = (p_H \,\&\, q_L) \vee (\neg p_H \,\&\, q_H)$.

Počítání v hradlový síti

- V první části se bude řešit chování konanických bloků. To má hloubku $\Theta(\log n)$ a velikost $\Theta(n)$. To bude vypadat jako “binární strom” a postupně se budou bloky zvětšovat.
- V druhé pak už bude probíhat výpočet daných bloků pro konkrétní přenosy od krajních po vnitřní bity. To má stejnou velikost i hloubku. Pak už sečteme v konstatním čase.

Náčrt:

```
---  --- ---  ---
| |  | | | |  | |
---  --- ---  ---
-------- --------
|      | |      |
-------- --------
-----------------
|               |
-----------------
+               +
|       +       |
|   +   |   +   |
|   |   |   |   |
```

Třídící síť

- Speciální hradlová síť, kde se používá komparátor.

```
graph TD;
    id1(x) --> idc;
    id2(y) --> idc;
    idc(compare) --> idn(min);
    idc --> idx(max)
```

- SMÚNO: Síť se nevětví.
- také se dá kreslit jinak a to tak, že jsou dráty a ktreslí se šipky tam kam se dává komparátor.

Buble sort:

```
|->|  |  |  | -------> |->|  |  |  |
|  |->|  |  | Parale-  |  |->|  |  |
|  |  |->|  | lizace   |->|  |->|  |
|  |  |  |->|          |  |->|  |->|
|->|  |  |  |          |->|  |->|  |
|  |->|  |  |          |  |->|  |  |
|  |  |->|  |          |->|  |  |  |
|->|  |  |  |
|  |->|  |  |
|->|  |  |  |
```

- To pak má velikost i hloubku $\Theta(n)$.

Df: Posloupnost $x_0, \ldots, x_{n-1}$ je **bitonická**

$$\equiv \exists i, j : x_i < x_{i+1} < x_{i+2} < \cdots < x_{i+j} > x_{i+j+1} > \cdots > x_{i+n-1}$$

-Tohle platí u čistě bitonické posloupnosti a u obecné bitonické posloupnosti to jde jakoby přes `mod`.

Bitonic sort

Separátor S_n

```
graph TD;
    idi(n bitonic) --> idS(Sn);
    idS --> idF(n/2 bitonic menší);
    idS --> idN(n/2 bitonic větší);
```

- Tohle má hloubku $O(1)$ a velikost $\Theta(n)$.

Bitonická třídička B_n

```
graph TD;
    id1(n bitonic) --> idB(Bn);
```

```
    idB --> res(n rostoucí);
```

- Tohle se skládá z jednotlivých S_i.

```
graph TD;
    id1(Sn) --> id11(Sn/2);
    id1 --> id12(Sn/2);
    id11 --> id111(Sn/4);
    id11 --> id112(Sn/4);
    id12 --> id121(Sn/4);
    id12 --> id122(Sn/4);
```

- Takže to celkově má hloubku $\Theta(\log n)$ a velikost $\Theta(n \log n)$.

Slévačka M_n

```
graph TD;
    id1(n rostoucí) --> idM(Mn) --> idres(2n rostoucí);
    id2(n rostoucí) --> idM;
```

- Hloubku $\Theta(\log n)$ a velikost $\Theta(n \log n)$.
- To se udělá tak, že se spojí za sebe dvě obrácené posloupnosti (bitonická) a proženu ti Bitonickou třídičkou.

Třídička T_n

```
graph TD;
    id1(input) --> id1a(M1);
    id2(input) --> id2a(M1);
    id1a --> id1c(M2);
    id2a --> id1c;
    id1c --> idres("output");
```

- Hloubku $\Theta(\log^2 n)$ a velikost $\Theta(n \log^2 n)$.

Přednáška 9

- Ještě k bitonickému třídění.
- "Hora" se nazývá $n/2$ největších prvků. Jako pozorování je, že tvoří souvislý úsek.
  - $x_k, x_{k+1}, \ldots, x_{k+n/2-1}$
- "Údolí" je zbytek prvků v bitonické posloupnosti.
  - $x_{n/2+k}, x_{n/2+k+1}, \ldots, x_{n+k-1}$
- Předpokládáme, že k je v prvn(půlce.
- Pak komparátor prohazuje pokud $i < k$ a pokud $i \geq k$ tak neprohazuje. To protože nalevo mi začíná hora a v pravo mám údolí. Následně pak v pravo je celá hora a vlevo celé údolí.

Slévačka

```
|--+--+--+-->|   |   |   |
|   |--+--+--+-->|   |   |
|   |   |--+--+--+-->|   |
|   |   |   |--+--+--+-->|
```

Geometrické algoritmy

Konvexní obal

- Konečné množiny bodů $x_0, \ldots x_n$ je konvexní mnohoúhelník s vrcholy v některých x_i.
- Postup je takový, že budu mít zametací přímku a tou budu rovinu zametat. Jakmile narazím na bod, tak se rozhodnu co udělám. Přidám ho a popř. upravím momentální obal.
- **Horní obálka** H značí část konvexní obalu od prvního bodu až po poslední co je na horní části.
- **Dolní obálka** D je pak to stejné akorát dole.
- Buď můžeme předpokládat, že x-ové souřadnice jsou jiné anebo se na to můžeme podívat, tak že v tom případě natočíme rovinu a pak už budou jiné. Tohle vlastně ale je setřízení primárně podle x a sekundárně podle y. Nebo-li lexikograficky.

Algoritmus:

```
1. Setřídíme body lexikograficky -> x1 ... xn
2. H <- x1, D <- x1
3. pro i = 2, ..., n:
4.   Dokud |H| >= 2 & H[-2] H[-1] xi zatáčí doleva:
5.     Odstraníme z H poslední prvek
6.   Přidáme xi na konec H
7.   Dokud |D| >= 2 & D[-2] D[-1] xi zatáčí doprava:
8.     Odstraníme z D poslední prvek
9.   Přidáme xi na konec D
```

- čas na 1. je $\Theta(n \log n)$ a celý zbytekje v $\Theta(n)$ protože každý bod jednou přidám a maximálně jednou odeberu
- Jak získat zda-li zatáčí doleva nebo doprava lze pomocí determinantu dvou vektorů. Pak podle toho jestli je záporný nebo kladný zatačí daným směrem.

Hledání průsečíků

- Hrubou sílou by to šlo vyřešit v $O(n^2)$ což až tolik možných výskytů může být, ale většinou spíše ne.
- Opět budeme problém řešit pomocí zametání přímkou a tentokrát i kalendářem událostí.

- Událost:
  - průsečíky
  - začátky úseček - již naplánované
  - konce úseček - již naplánované

Průřez

- BVS s úsečkami jako klíči $O(\log n)$.
- Úsečky které jsou proťaté zametací přímkou.

Kalendář

- Události -> BVS $O(\log n)$
- Podle y seřazené události.

Algoritmus

```
1. Průřez <- empty
2. Kalendář <- začátky a konce úseček
3. Dokud kalendář není prázdný:
4.   Smaž nejvyšší událost z kalendáře a
       Pokud je to začátek tak zařaď úsečku do průřezu
       Pokud je to konec tak odeber úsečku z průřezu
       Pokud je to průsečík tak hlásím průsečík a prohodím úsečky
```

- Začátek lze stihnout v $n \log n$ a události kterých je $2n + p$ a každá trvá $O(\log n)$.
- Takže celková časová složitost je $O((n + p) \log n)$.

Přednáška 10

- Datová struktura pro nejbližší bod v $\mathbb{R}^2$. Nebo-li to je DS pro lokalizaci bodu v síti mnohoúhelníku.

Df: Voronného diagram

- Pro místa $x_1, \ldots, x_n \in \mathbb{R}^2$ je systém množin $B_1, \ldots, B_n \subseteq \mathbb{R}^2$ takový, že $\forall i (x \in B_i) \Leftrightarrow (\forall j : d(x, x_i) \leq d(x, x_i))$.
- Tohle se umí poskládat v $O(\log n)$ (Forturův algoritmus).
- Pozorování: Oblasti diagramu jsou zobecněné konvexní mnohoúhelníky.

Princip

- Budu mít zase zametací přímku a ta bude procházet **pásy** (rovnoběžky ve kterých se potkávají hranice). Těchto pásů je $O(n)$ a pro každý z nich si uložím kopii. Tím se ale dostanu do prostoru $\Theta(n^2)$.

- Pak budu moct najít pás v $O(\log n)$ a dotaz na kopii průřezu $O(\log n)$ a celkový čas pak bude $O(n \log n)$.
- Existuje ale i lepší možnost jak úkladat tyto hodnoty.

Semiperzistentní BVS

- Neměním strom ale vytvářím jeho varianty.
- Operace běží nadále v čase $O(\log n$.
- Jedna verze zabere $O(\log n)$ paměti. (Amortizovaně se umí i $O(1)$.)
- Jak strom funguje je celkem jednoduché, pokud chci třeba přidat nový vrchol, tak ho dám kam bych ho normálně dal, ale nemohu ho napojit na předchůdce a tudíž udělám kopii předchůdce na kterou ho napojím a takhle se zarekurzím až do kořene.
- Díky tomu se dostanu na $O(\log n)$ paměť i čas.
- Lokalizace bodu:
  - Build $O(\log n)$
  - Prostor $O(\log n)$
  - Query $O(\log n)$

Úvod do teorie složitosti

Df: Rozhodovací problém je funkce z $\{0,1\}^* \to \{0,1\}$.

- Příklad:
  - Vstup: bipartitní graf G a číslo k.
  - Výstup: $1 \Leftrightarrow$ v G $\exists$ párování velikosti k
- Vždy je potřeba ještě vstup nějak zakódovat ale to je relativně triviální. V tomto případě to lze takhle:

```
1111...10 -n- -k- matice-sousednosti
```

- kde na začátku je `b` jedniček a délka `n` i `k` je právě `b`. A matice sousednosti je n^2.

Df: Převedení

- Problém L lze převést na problém M (značí se $L \to M$) $\equiv \exists f : \{0,1\}^* \to \{0,1\}^*$ spočitatelná v polynomiálním čase $\forall x \in \{0,1\}^* : L(x) = M(f(x))$.
- To že je spočitatelná v poly. čase znamená, že $\exists P$ polynom a F alg. t.ž. $\forall x F(x)$ doběhne v čase $\leq P(x)$ a $F(x) = f(x)$.
- $L \to M$ značí, že "M je aspoň tak těžké jako L".

Lemma

- Pokud $L \to M$ a M je polynomiálně řešitelné, pak L je polynomiálně řešitelné.

Důkaz:

- Nechť A je alg řešící M v čase $\leq P(|VSTUP|) \leq n^c$.
- Nechť F je alg pro převod v čase $\leq q(\dots)$.
- $A(F(x)) \dots F(x)$ běží v čase $q(x)$ a $A(F(x))$ běží v čase $p(|F(x)|) = q \circ p$

Relace $\to$

- $A \to A$ takže je reflexivní
- $A \to B$ & $B \to C \Rightarrow A \to C$ i tranzitivní
- $\exists A, B : A \to B$ & $B \to A$ pro $A \neq B$
- $\exists A, B : A \nrightarrow B$ & $B \nrightarrow A$
- Tomu se pak říká tzv. **kvaziuspořádání**.

Příklady problémů

Klika

- Vstup: Neorientovaný graf $G, k \in \mathbb{N}$.
- Výstup: 1 $\Leftrightarrow$ v G $\exists$ podgraf isomorfní s K_k

NzMna (Nezávislá množina)

- Vstup: Neorientovaný graf $G, k \in \mathbb{N}$.
- Výstup: 1 $\Leftrightarrow \exists k$-tice vrcholů mezi nimichž nejsou hrany.
- Lze převíst na Kliku pomocí $(\overline{G}, k)$ a naopak.

SAT

- Vstup: Formule φ v CNF.
- Výstup: 1 $\Leftrightarrow \exists \mathbf{x} : \varphi(\mathbf{x}) = 1$.
- CNF je tvar $(p \vee q \vee s \vee \dots) \wedge (\dots) \wedge \dots$

Přednáška 11

- 3-SAT je speciální případ SATu kde každá klauzula má max 3 literály
- ze 3-SATu do SATu se dá lehce převádět a to tak že je to identita a akorát se musí kontrolovat jestli má opravdu 3 klauzule

SAT $\to$ 3-SAT

- Klauzuli $(l_1 \vee l_2 \vee \dots \vee l_k)$ pro $k = 3$ nahradíme klauzulemi $(z \vee l_2 \vee l_2)$ a $(\neg z \vee l_3 \vee \dots l_k)$, kde z je nová proměnná.
- Lze pozorovat, že převod běží v polynomiálním čase.

Zachování splnitelnosti

- $\Rightarrow$ - z nastavím tak, aby v té části, kde není platná proměnná byla. Pokud už předtím nebyla splnitelná teď také nemůže být.
- $\Leftarrow$ - Pokud je splněno jakékoliv l_i a "opačné" z tak je hotovo, protože l_i bylo v původním. Zároveň žádná jiná možnost aby byla splněná není. Pokud není splněná teď, tak z jako takové to neovlivní.

3-SAT $\rightarrow$ NzMna

- Kluzule se dají představit jako trojůhleníky a pak se také přidají konfliktní hrany (hrany spojující opačné literály).
- A $k :=$ počet klauzulí $\Rightarrow$ vyrobím právě 1 vrchol z každého podgrafu. (tak aby bylo splnitelné)
- Potom lze vidět že: formule je splnitelná $\Leftrightarrow$ v grafu $\exists$ NzMna velikosti aspoň k

NzMna $\rightarrow$ SAT

- Graf s vrcholy $1, \ldots, n$.
- Vytvořím proměnné $x_1, \ldots, x_n$ které představují ($x_i = 1 \Leftrightarrow i \in$ NzMna).
- Z těch vytvořím klauzule $\neg(x_i \wedge x_j)$ pro $(i, j) \in E(G)$ a taky klauzuli $(\neg x_i \vee \neg x_j)$.
- Dále také proměnné p_{ij} pro $1 \leq i \leq k, 1 \leq j \leq n$, Takové že ($p_{ij} = 1 \Leftrightarrow$ vrchol j je v pořadí i-tý v NzMna).
- Z toho pak udělám následující klauzule:
  - $p_{ij} \Rightarrow \neg p_{i'j}$ pro $1 \leq i, i' \leq k, 1 \leq j \leq n$
    - ve sloupci max 1
  - $p_{ij} \Rightarrow \neg p_{ij'}$ pro $1 \leq i \leq k, 1 \leq j, j' \leq n$
    - v řádku max 1
  - $p_{i1} \vee p_{i2} \vee \cdots \vee p_{in}$ pro $1 \leq i \leq k, 1 \leq j \leq n$
    - v řádku alespoň 1
- Pak je ještě třeba spojit p_{ij} a x_i a to pomocí klazule.
  - $p_{ij} \Rightarrow x_j$

3-SAT $\rightarrow$ 3,3-SAT

- 3,3-SAT je že ještě všechny proměnné se opakují maximálně třikrát.
- Mějme proměnnou x s $t > 3$ výskyty, tu nahradíme novými proměnnými $x_1, \ldots, x_t$.
- A ještě přidáme klauzule "zřetězení":
  - $x_1 \Rightarrow x_2$
  - $x_2 \Rightarrow x_3$
  - $\ldots$
  - $x_{t-1} \Rightarrow x_t$
  - $x_t \Rightarrow x_1$
- Tohle mi pak vynutí, že všechny proměnné budou buď 1 anebo 0.

3D-párování

- Obecně je to problém nad hypergrafy ale pro zjednodušení trochu zjednodušíme znění.
- Vstup: Množiny K (kluci), H (holky) a Z (zvířata). Pak trojice jsou $T \subseteq K \times H \times Z$.
- Výstup: $1 \Leftrightarrow \exists T' \subseteq T$ t.ž. každý prvek K, H, Z je v právě 1 trojici v T'

3,3-SAT → 3D-párování

- Tady si ukážeme obecný postup při tvoření z kluzulí pomocí tzv. **gadgetů**.
- Gadget pro proměnnou:

```
      z1
      |
  k1-----h1
   |      |
z4-|      |-z2
   |      |
  h2-----k2
      |
      z3
```

```
graph TD;
    z1 --- int1( );
    k1 --- int1( );
    h1 --- int1( );
    z4 --- int2( );
    k1 --- int2( );
    h2 --- int2( );
    z3 --- int3( );
    h2 --- int3( );
    k2 --- int3( );
    z2 --- int4( );
    k2 --- int4( );
    h1 --- int4( );
```

- To lze spárovat tak, že:
  - buď z_4, z_2 budou volné představuje 0
  - anebo z_1, z_3 budou volné tohle představuje 1.
- Gadget pro klauzuli $x \vee y \vee \neg t$:

```
graph TD;
    k --- id1(z1 nebo z3 pro x);
    h --- id1;
    k --- id2(z1,z3 pro y);
    h --- id2;
    k --- id3(z2 nebo z4 pro t);
```

```
h --- id3;
```

- 2 # proměnných - # klauzulí volných zvířátek a proto přidám tolik párů univerzálních milovníků zvířat.

Df: **P** je třída všech problémů řešitelných v poly. čase.

$$L \in \text{ P } \equiv \exists A \text{ alg }, \exists p \text{ polynom t.ž.}$$

$$\forall x \in \{0,1\}^* A \text{ doběhne do } p(|x|) \text{ kroků a } A(x) = L(x)$$

Df: **NP** je třída problémů t.ž.

$$L \in \text{ NP } \equiv \exists V \in \text{ P } \text{ verifikátor } \exists q \text{ polynom}$$

$$\forall x \in \{0,1\}^* L(x) = 1 \Leftrightarrow \exists y \in \{0,1\}^* : V(x,y) = 1 \;\&\; |y| \le q(|x|)$$

Přednáška 12

Df: Problém K je NP-těžký $\equiv \forall L \in$ NP $: L \to K$.

- NP-úplný $\equiv$ navíc $K \in$ NP.

Lemma

- Pokud $K \in$ P a K je NP-úplný pak P=NP.

Důkaz:

- Nechť $L \in$ NP pak $L \to K$. Proto $L \in$ P.

Věta (Cookova):

- SAT je NP-úplný.

Lemma

- Nechť $K, L \in$ NP, $K \to L$, K je NP-úplný. Pak L je NP-úplný.

Důkaz:

- Nechť $X \in$ NP, pak $X \to K \to L$.

P a NP mezi sebou

- Momentálně je jen jasné, že P $\subseteq$ NP. Nicméně se ještě neví jestli P=NP.
- Pokud by bylo P=NP tak sice můžeme řešit spostu těžkých problému v poly. čase ale také veškerá kryptografie by byla vlastně k ničemu.
- Pokud by P$\neq$NP tak se předpokládá, že je také CO-NP problémy, které jsou **kvazipolynomiální** ($n^{\log n}$).

NP-úplné problémy

Logické

- SAT
- 3-SAT
- 3,3-SAT
- Obvodový SAT (hradla)

Grafové

- Klika
- NzMna
- 3D-párování
- barvení
- Hammiltonovská kružnice/cesta
- Steinerův strom

Číselné

- součet podmnožin
- dva loupežníci
- Batoh
- $Ax = b, x \in \{0,1\}^n$

Lemma

- Pro každý problém $L \in \mathrm{P}$ $\exists$ algoritmus A $\exists$ polynom f t.ž. $\forall n \in \mathbb{N} : A(n)$ doběhne do $f(n)$ kroků a spočítá hradlovou síť B_n s n vstupy a 1 výstupem t.ž. $\forall x \in \{0,1\}^n : B_n(x) = L(x)$.

"Důkaz:"

- Nechť G je alg. řešící problém L v čase $p(n)$. Mějme délk vstupu $n, T := p(n)$.
- Pak budu mít T kopií počítače (sítě).

Věta

- Obvodový SAT je NP-úplný.

Důkaz:

- Nechť L je problém z NP, V je jeho verifikátor a q je poly omezený délkou důkazu.
- Pro vstup x délky n mám vlastně hradlo se dvěma stupi x a y má délku $q(n)$. Potom obvod B_n pro V na vstup délky $n + q(n)$ udělá verifikátor.

Věta

- O-SAT $\rightarrow$ SAT

Důkaz:

- BÚNO obvod obsahuje pouze NOT a AND.
- Pro výstup každého hradla zavedu novou proměnnou:
  - NOT (x vstup a y výstup): $x \Rightarrow \neg z$ a $\neg x \Rightarrow z$
  - AND (x, y vstup a z výstup): $(x \wedge y) \Rightarrow z$, $\neg x \Rightarrow \neg z$ a $\neg y \Rightarrow \neq z$

Přednáška 13

Optimalizační problém

- Mám $\{0,1\}^*$ množinu všech řetězců a pak i $R \subseteq \{0,1\}^*$ množinu přípustných řešení a funkci $c : R \rightarrow \mathbb{R}$.
- Potom chci $x^* \in R$ t.ž. $c^* = c(x^*)$ je min/max.
- Takže hledám optimální řešení.

Max NzMna ve stromech

Lemma

- Nechť T je strom a l jeho list. Pak aspoň 1 max. NzMna v T obsahuje l.

Důkaz:

- Nechť M je nějaká max NzMna a s je předek l:

$$\begin{cases} l \in M \text{ hotovo} \\ l \notin M \begin{cases} s \notin M : M + l \text{ je větší, spor} \\ s \in M : M - s + l \text{ je Nz a stejně velká} \end{cases} \end{cases}$$

- Algoritmus:

```
Dokud T neni prazdný:
  Najdeme list (nebo izolovaný vrchol) l
  Přidáme l do NzMny
  Smažeme l a sousedy l
```

- Pomocí DFS v čase $\Theta(n)$.

Rozdělení přednášek do posluchároen

- Vstup: $[x_1, y_1], \ldots, [x_n, y_n]$ jakožto vrcholy intervalového grafu.
- Kde $\{I, J\} \in E \equiv I \cap J$ má délku > 0.

- Jinak pak algoritmus bude procházet graf a když narazí na přednášku tak buď ji dá nějakou volnou posluchárnu anebo vytvoří novou posluchárnu a tu mu jí přiřadí.
- Na třídění pak je třeba $O(n \log n)$ a na zbytek $O(n)$.

Batoh

- Máme n předmětů a každý má svoji hmotnost $(h_1, \ldots, h_n \geq 0)$ a cenu $(c_1, \ldots, c_n \geq 0)$. Také je zde maximální nosnost batohu H.
- Výstup: $P \subseteq \{1, \ldots, n\}$ t.ž. $h(P) \leq H$ a $c(P)$ je max. Kde $h(P) = \sum_{i \in P} h_i$ a $c(P) = \sum_{i \in P} c_i$.

Dynamické programování

- Rozdělit na podproblém s předměty $1, \ldots, k$.

$$A_k(c) := \begin{cases} \min \{h(P) | P \subseteq \{1, \ldots, k\} \,\&\, c(P) = c\} \\ +\infty \end{cases}$$

- Takže se vlastně jedná o vyplňování tabulky kde se bude počítat:

$$A_k(c) = \min \begin{cases} A_{k-1}(c) \\ h_k + A_{k-1}(c - c_k) \text{ pokud } c \leq c_k \end{cases}$$

- Celá tabulka v $O(n^c)$ to jest pseudopolynomiální algoritmus.

$$C^* = \max \{c | A_k(c) \leq H\}$$

- To lze zjistit v $O(c)$.
- Jakmle budu potřebovat seznam věcí v batohu, tak stačí přidat $B_k(c)$ a to je poslední přidaný předmět. Ten se bude počítat při výpočtu A_k.

$$B_k(c) = \begin{cases} B_{k-1}(c) \\ k \end{cases}$$

- A zpětně se zjistí:
  - $x_1 = B_k(c^*)$ poslední předmět v optimálním řešení
  - $x_2 = B_{x_1}(c^* - c_{x_1})$

Aproximační algoritmus

- α-aproximace
  - max. problém: chceme $c(\text{výstup}) \geq \alpha c^*$
    - $\alpha \in (0, 1]$
  - min. problém: chceme $c(\text{výstup}) \leq \alpha c^*$
    - $\alpha \geq 1$

Problém obchodního cestujícího

- Vstup: Hranově ohodnocený neorientoaný graf.
- Výstup: Nejkratší Hamiltonovská kružnice. (tj. obsahuje všechny vrcholy)

Speciální případ

- V úplném grafu a s trojúhelníkovou nerovností.
- To lze udělat 2-aproximaci

```
1. T <- min kostra
2. obcházíme okolo T
```

- Obcházení probíhá tak, že se začne po hranách kostry a pokud bych se vrátil na místo ke už jse mbyl, tak ho přejdu k dalšímu nejbližšímu, kde jsem ještě nebyl.
- Samotný algoritmus vrátí hodnotu $\leq 2T$.
- Taky $T \leq$ optimum (OPT). Takže ALG $\leq$ 2 OPT.
- *Umí se i* $1,5$*-aproximace.*

Věta

- Kdyby existoval polynomiální t-aprox alg pro P.O.C., pak P=NP.

Důkaz:

- Chci, zda G má HK:
- $G \to G'$ zúplnění G
  - původní hrany délku 1,
  - nové hrany délky L.
- G má HK $\to$ opt. v G' má délku n.
- G nemá HK $\to$ opt. v $G' \geq n - 1 + L$.
- t-aproximace: chic $tn < n - 1 + L$, stačí si zvolit $L = \lceil tn \rceil$.

Aproximace Batohu kvantováním cen

- Jedná se o to pokud jsou ceny až moc vysoké, tak je lepší je jistým způsobem zaokrouhlit.
- $[0, c_{\max}] \to \{0, \ldots, M\}$, kde $c_{\max} = \max_i c_i$

$$\hat{c}_i := \left\langle \frac{c_i M}{c_{\max}} \right\rangle$$

- Tady $\langle\rangle$ značí jisté zaokrouhlení. (Poté to je dolní celá část.)
- Potom chyba 1 ceny je $< \frac{c_{\max}}{M}$. Pokud odstraníme všechny $i : h_i > H$, pak je $c_{\max} \leq c^*$.
- Chyba ceny množiny $< \frac{nc_{\max}}{M} < \epsilon c_{\max} \leq \epsilon c^*$ pro $M = \lceil \frac{n}{\epsilon} \rceil$.
- Algoritmus:

```
1. Odstraníme předměty těžší než H
2. c_max <- max_i c_i
3. M <- horni cela cast n/epsilon
4. všechny ceny nakvantujem pomocí vzorce
5. Vyřešíme úlohu s h, c_hat pomocí DP
6. Řešení vrátíme jako výsledek
```

- První 4 body stihnu v $O(n)$ a pátý stihnu v $O(n\hat{c}) = O(\frac{n^3}{\epsilon})$.

Df: Polynomiální aproximační schéma (PTAS) je alg, který pro $\forall \epsilon$ spočte ϵ-aprox v čase $O(poly(n))$, kde $poly(n)$ závisí na ϵ.

- Je plně polynomiální $\equiv$ čas $\in O(poly(n\frac{1}{\epsilon}))$.